

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/532/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210065
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5312210065.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/216/2012-73 zo dňa 30. septembra 2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Čadca. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že v exekučnej veci (navrhovateľa ako oprávneného) vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. Ex 7196/11 exekučný súd nerozhodol o žiadosti oprávneného o udelenie poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote, ale s omeškaním viac než 299 dní. Za preukázanú považoval podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom, ako i uplynutie 6-mesačnej lehoty (na prejednanie nároku) ku dňu rozhodovania súdu.

Okresný súd ustálil, že v exekučnej veci vedenej na tamojšom súde pod sp. zn. 13Er/265/2011 na základe rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu bola dňa 15.7.2011 podaná žiadosť na vydanie poverenia pre súdneho exekútora, o ktorej exekučný súd rozhodol dňa 6.2.2012 tak, že ju zamietol. Nadväzne, ako primárny dôvod zamietnutia návrhu konštatoval, že zákonná 15 dňová lehota sa vzťahuje len na prípady udelenia poverenia (nie aj zamietnutia návrhu na vydanie poverenia). Zároveň pojmovo vymedzil nesprávny úradný postup ako porušenie právnou normou predpísaného postupu alebo účelu postupu štátneho orgánu, pokiaľ tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Za nesprávny úradný postup preto nemožno považovať samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia; práve v ňom totiž postup exekučného súdu našiel svoje vyjadrenie. Rovnako nesprávnym úradným postupom nie je ani procesný postup exekučného súdu pred vydaním rozhodnutia, ktorý (postup) smeroval k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti a bol efektívny. Následne okresný súd uzavrel, že nie je splnená základná podmienka predmetného zodpovednostného vzťahu - nesprávny úradný postup. Vzhľadom na kumulatívny charakter zákonných podmienok zodpovednosti za škodu považoval za nadbytočné skúmať ostatné podmienky; okrajovo však poukázal aj na ich nesplnenie.

Samostatným výrokom okresný súd zamietol procesný návrh navrhovateľa na prerušenie konania (podľa § 109 ods. 1 písm. b/ i § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) do rozhodnutia ústavného súdu o jeho ústavnej sťažnosti. V tejto spojitosti konštatoval, že nadriadený súd o otázke vylúčenia zákonnej sudkyne už právoplatne rozhodol. Vo vzťahu k možnosti prerušenia konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., zdôraznil fakultatívny charakter tohto inštitútu, ako i rozpor (jeho prípadnej aplikácie) s účelom samotného návrhu na začatie konania. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, lebo tento uplatnené trovy konania nevyčíslil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Namietal, že za situácie, kedy sa odporca k návrhu nevyjadril a zároveň bolo potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise, nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Zároveň však okresnému súdu vytýkal aj skutočnosť, že nesprávne prejednal vec v jeho neprítomnosti, nakoľko predložil riadne zdôvodnenú žiadosť o zrušenie pojednávania. Pokiaľ súd ignoroval predmetnú žiadosť, odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. V tejto spojitosti nemal navrhovateľ možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam a prednesom odporcu, k vykonaným dôkazom a ani sám nemohol navrhnúť dôkazy na podporu jeho tvrdení, preto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti. Zdôraznil, že meritórne rozhodnutie neprichádzalo do úvahy aj preto, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nebolo v čase (meritórneho) rozhodovania právoplatné. Pokiaľ odporca nepredložil písomné vyjadrenie k návrhu, bol súd povinný rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie. Upozornil tiež, že pôvod listinných dôkazov nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zjavné, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Navrhovateľ zotrval tiež na námietke o rozhodovaní veci vylúčeným sudcom. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo, podľa odvolateľa, vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a taktiež je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva.

Odvolateľ spochybňoval správnosť záverov, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil povinný. Ak by totiž došlo k rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora. Navrhovateľ hodlal predložiť dôkazy o výške majetkovej škody prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátila úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu celkových administratívnych výdajov. Rozhodnutie prvostupňového súdu považoval navrhovateľ za vnútorne rozporné. Na jednej strane bolo zistené, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť neexistoval žiadny objektívne udržateľný dôvod, na strane druhej však porušenie práva nebolo (bez vysvetlenia) konštatované. Namiesto toho okresný súd analyzuje okolnosti, ktoré s vecou vôbec nesúvisia a napriek jedinečnosti prejednávanej veci, odôvodnil negatívne rozhodnutie úplne rovnakými dôvodmi, ako v iných rozhodnutiach, v ktorých vystupuje navrhovateľ a odporca. Podľa odvolateľa nemožno akceptovať odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom.

Súdu prvého stupňa vytýkal viaceré omyly, z ktorých „v konkrétnostiach napríklad“ uviedol jediný, a to konštatovanie, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významný označil nie len okamih rozhodnutia o žiadosti na udelenie poverenia, ale i moment skutočného doručenia poverenia.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastťou- sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade prítomnosti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania,

mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Až v deň určeného termínu pojednávania (30.9.2013 - pondelok o 9.30 hod) bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh (odoslaný 27.9.2013 - piatok o 18.33 hod., t.j. po úradných hodinách) navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo korešponduje s nižšie uvedeným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní vylúčeného sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Novelizované znenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Vzhľadom na okamih podania predmetnej žiadosti navrhovateľom (hoci mu bol dôvod jej podania známy najneskôr 6.5.2013 - dátum podania tvrdeného návrhu na ústavný súd), fakticky až v deň pojednávania a na vzdialenosť sídla konajúceho súdu od sídla právneho zástupcu navrhovateľa (resp. i samotného navrhovateľa), sa stal bezpredmetným i postup konajúceho súdu v zmysle dotknutého ustanovenia.

Je v plnej miere účelovým tvrdenie odvolateľa, že nemal vedomosť o argumentácii odporcu. Predmetná argumentácia sa „chronicky“ opakuje v tisícach skutkovo a právne obdobných sporov vedených navrhovateľom proti tomu istému odporcovi. Skutočnosť, že okresný súd bezodkladne (§ 114 ods. 2 veta posledná O.s.p.) nedoručil vyjadrenie odporcu navrhovateľovi, je preto nedôslednosťou konajúceho súdu, nie však vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej.

Vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na prerušenie konania odvolací súd poznamenáva, že napriek vnútornej rozpornosti navrhovateľom predloženej kvalifikácie tej istej (tvrdenej) skutočnosti - podanie ústavnej sťažnosti - ako obligatórneho, ako aj fakultatívneho dôvodu prerušenia konania, okresný súd v dostatočnom rozsahu vymedzil pojmové znaky oboch alternatív. Nadväzne uviedol dôvody, prečo nevidí priestor pre prerušenie konania a vyporiadal sa tiež s argumentáciou predloženou navrhovateľom.

Krajský súd v tejto spojitosti zdôrazňuje, že odlišné (subjektívne) hodnotenie vlastných argumentov navrhovateľom, resp. jeho neakceptovanie záverov okresného súdu nezakladá nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a nie je ani porušením práva na súdnu ochranu. Súčasťou tohto základného práva totiž nie je aj právo na procesný úspech. Inými slovami, nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak súd nevyhoví procesnému alebo meritórnemu návrhu účastníka. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR taktiež nemožno považovať to, že okresný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa.

Odvolací súd sa stotožňuje i s „vecnou“ argumentáciou okresného súdu v danej otázke. Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyhlásení. Odvolateľ v návrhu na prerušenie konania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlásení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 4 Cdo 317/2013 z 25.6.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

V konečnom dôsledku i s ohľadom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu, vhodne okresný súd uprednostnil požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je pritom založený aj meritórny nárok navrhovateľa. V kontexte týchto okolností by sa opačné rozhodnutie okresného súdu (t.j. prerušenie konania) javilo ako ťažko argumentačne udržateľné. Nadväzne platí, že nebolo potrebné „čakať“ na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Opísané závery možno v plnej miere vzťahnuť aj k bezprostrednej odvolacej námietke, v zmysle ktorej konajúci sudca v danej veci nemohol (z dôvodu nedostatku svojej nestrannosti) vydať meritórny rozsudok. Niet totiž žiadneho dôvodu pre opätovné preskúmanie ne/zaujatosti zákonného sudcu.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde navrhovateľ na jednej strane vytyka súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V súdnej veci je totiž nepochybné, že pojednávanie nariadené a vykonané bolo. Nesprávnou je požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolnosti, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tiež tvrdenia odvolateľa, že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 13Er/265/2011, ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodíť ani z obsahu napadnutého rozhodnutia (str.5 jeho odôvodnenia; č.l. 75 spisu).

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky (bez bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať) nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem skutočnosti, že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje, platí, že relevantné časové údaje tak, ako ich uvádza prvostupňový súd, vyplývajú z exekučného spisu.

S poukazom na uplatnené „vecné“ odvolacie námietky je potrebné poukázať na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie jeho odvolania. Je pritom zjavné, že (nepochybne aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na rôzne súdy) „hmotnoprávne“ odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Zo strany navrhovateľa ide zjavne len o sumarizáciu odvolacích dôvodov z množstva súdnych konaní, ktoré proti odporcovi vedie.

Nadväzne platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Takisto je však neprípustné/nemožné konfrontovať okresný súd so závermi, ktoré nevyslovil (zmätočným je z tohto pohľadu zdôrazňovanie odvolateľom okamihu doručenia poverenia, nakoľko v posudzovanej exekučnej veci k vydaniu poverenia nedošlo). Je preto výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k nosnému dôvodu, na ktorom okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie - t.j. záveru, že na prípady zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia sa nevzťahuje zákonná 15-dňová lehota - odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek konkrétnu protiargumentáciu. Už len z tohto dôvodu (hoci nie je možné stotožniť sa so všetkými názormi prezentovanými okresným súdom) je v spojitosti s viazanosťou odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a zásadou procesnej ekonomie nevyhnutné konštatovať vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Vo svetle týchto skutočností sa javí nenáležitým tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, ktorý vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom. Práve posudzované odvolanie je totiž svojou zmätočnosťou a dôvodom súdneho rozhodnutia nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nesprávneho šablónovitého/formulárového podávania odvolaní. Odvolateľ sa obmedzil len na všeobecné konštatovania, ktoré sú navyše iba opakovaním návrhu bez adekvátnej reakcie na konkrétne dôvody napadnutého rozsudku. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne normy a svoje závery primerane vysvetlil, vrátane súvisiacich úvah.

Nad bezprostredne nevyhnutný rámec odvolací súd dodáva, že zásadný záver prvostupňového súdu (t.j. kedy sa 15 dňová lehota neaplikuje) bol potvrdený rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu SR. Navyše, s účinnosťou od 1.6.2010 sa zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia nevzťahuje na

prípady exekučného titulu vo forme rozhodcovského rozsudku (ako je tomu v súdnej veci; k podaniu žiadosti o vydanie poverenia došlo 15.7.2011).

Za danej situácie, kedy nebol navrhovateľom preukázaný ani prvý z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, sú z hľadiska procesnej ekonómie námietky odvolateľa týkajúce sa ostatných podmienok daného zodpovednostného vzťahu bezpredmetné.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil v meritórnej časti napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.